

ความเป็นอุดมคติของ "เจตนารมณ์ร่วม" ในทฤษฎีสัญญาประชาคมของจิ้ง จาก รุสโซ

ว่าที่ พันตำรวจตรี อภิชาติ สุรินฤญา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการปกครอง ภาควิชาการปกครอง

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2541

ISBN 974-639-591-2

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

UTOPIANISM OF "GENERAL WILL" IN ROUSSEAU 'S SOCIAL CONTRACT

Pol.Maj.Apichat Suriboonya

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for The Degree of Master of Arts in Government

Department of Government

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1998

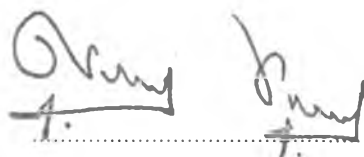
ISBN 974-639-591-2

หัวข้อวิทยานิพนธ์   ความเป็นอุดมคติของ “เจตนารมณ์ร่วม” ในทฤษฎีสัญญาประชาคมของจิ้ง
จาก รุสโซ

โดย   ว่าที่พันตำรวจตรี อภิชาติ สุริบุญญา

อาจารย์ที่ปรึกษา   ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยันต์ ไชยพร

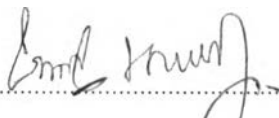
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ศุภวัฒน์ ชุตินวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

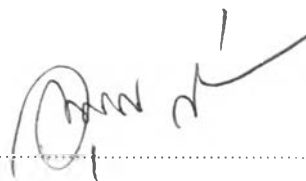
..... ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ประหยัด หงษ์ทองคำ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยันต์ ไชยพร)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อนุสรณ์ ลิ้มมณี)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

ว่าที่ พ.ต.ต.อภิชาติ สุริบุญญา : ความเป็นอุดมคติของ "เจตนารมณ์ร่วม" ในทฤษฎีสัญญาประชาคมของ จัง จาก รูสโซ (UTOPIANISM OF "GENERAL WILL" IN ROUSSEAU 'S SOCIAL CONTRACT) อ.ที่ปรึกษา : อ.ดร.ไชยันต์ ไชยพร, 166 หน้า, ISBN 974-639-591-2

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับแนวความคิด "เจตนารมณ์ร่วม" ในทฤษฎีสัญญาประชาคมของนักปรัชญา จัง จาก รูสโซ ว่า แท้ที่จริงแล้ว คืออะไร มีความหมายอย่างไร ที่สำคัญสามารถที่จะนำมาปฏิบัติได้จริงหรือไม่ หรือเป็นเพียงอุดมคติ ซึ่งในการวิจัยได้ยึดตัวบท "สัญญาประชาคม" เป็นของเขตของการศึกษา โดยอาศัยวิธีการตีความแบบวิเคราะห์ตัวบทโดยละเอียด ซึ่งได้พิจารณาถึงบริบททางประวัติศาสตร์ ชีวประวัติ รวมทั้งการวิเคราะห์การแยกเจตนาของนักปรัชญาท่านนี้เป็นหลัก

ในระหว่างการวิจัยได้ตั้งข้อสมมติฐานของการศึกษาว่า เจตนารมณ์ร่วม ในแนวความคิดทางการเมืองของ จัง จาก รูสโซ ที่ปรากฏในหนังสือสัญญาประชาคมของเขา ไม่สามารถกระทำได้ในทางปฏิบัติ โดยเป็นเพียงอุดมคติเท่านั้น แนวความคิดนี้มีข้อจำกัดหลายประการที่ไม่สามารถทำให้เกิดผลในทางปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรมได้ และที่สำคัญ แนวความคิดทางการเมืองของเขามีความขัดแย้งกันอย่างสิ้นเชิง

ผลการวิจัยพบว่า เจตนารมณ์ร่วม ซึ่งเป็นแนวความคิดหรือบรรทัดฐานหลักในทฤษฎีสัญญาประชาคมของรูสโซ่นั้น ไม่สามารถปฏิบัติได้จริง โดยเป็นเพียงอุดมคติเท่านั้น เนื่องจากปัจจัยหรือเงื่อนไขที่จะทำให้เกิดเจตนารมณ์ร่วมนั้นมีข้อจำกัดหลายประการที่ไม่สามารถปฏิบัติได้ และรูสโซก็ไม่ใช่ผู้ที่กำหนดค่านี้นั้นขึ้นมาเอง แต่ได้นำแนวความคิดนี้มาจากนักปรัชญาท่านอื่นก่อนหน้าเขา ด้วยเหตุผลดังกล่าว ทำให้ปรัชญาการเมืองของรูสโซมีความเชื่อถือได้น้อยลง และส่งผลต่อมุมมองที่มีต่อเขาว่า เขาเป็นนักปรัชญาที่แท้จริงหรือไม่หรือเป็นเพียงผู้มีความสามารถทางการใช้โวหารเท่านั้น

ภาควิชา ..... การปกครอง .....
สาขาวิชา ..... การปกครอง .....
ปีการศึกษา ..... 2541 .....

ลายมือชื่อนิสิต ..... พ.ต.ต. อภิชาติ สุริบุญญา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... ไชยันต์ ไชยพร .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

c731360 : MAJOR GOVERNMENT
KEY WORD: GENERAL WILL/UTOPIANISM/ROUSSEAU

Pol.Maj.Apichat Suriboonya : UTOPIANISM OF "GENERAL WILL" IN
ROUSSEAU'S SOCIAL CONTRACT.THESIS ADVISOR : Dr.CHAIYAN
CHAIORN.166 pp.ISBN 974-639-591-2

This research involves an attempt to clarify and re-define the notion of "General Will" as stipulated in Jean Jacques Rousseau 's Social Contract as to its nature, meaning and significance as well as to probe its applicability in political context.. If these conditions fail, the notion will be merely one of the extreme idealistic views. This research was conducted by means of adhering specifically to the context of "Social Contract" as a domain of study an thought text - analysis approach inclusive of its historical context, Rousseau 's biography with emphasis being placed on the re- interpretation of Rousseau's intention and his premises

This research proceeded on the basis of the hypothesis with which intails that the content of Rousseau's political philosophy as stipulated in this text falls short in terms of applicability due to its overwhelmingly idealistic nature. The notion , nevertheless , was rendered unpractical and inapplicable by its very own conditions which are hardly to be fulfilled in any circumstances .More importantly , it is apparent upon investigation that the notion of "General Will" is totally self - contradictory.

According to this research ,it is found that the idea of "General Will" which underlies Rousseau 's overall theory of Social Contract is actually inapplicable due to its extremely idealioristic nature .Upon close investigation , its various necessary conditions are impossible to fulfil and therefore render the overall notion inapplicable. On the contrary , it derived from the notion formerly proposed by other thinkers before his times .This accounts for lesure credits being attributed to Rousseau and his pol.philosophy and ,as a consequence , gives birth to an unprecedented question whether he is an ingenious philosopher or he is merely a rhetoric man.

ภาควิชา.....การปกครอง
สาขาวิชา.....การปกครอง
ปีการศึกษา.....2541

ลายมือชื่อนิติ.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยันต์ ไชยพร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่างๆ ในการทำการศึกษามาโดยตลอด และความเอาใจใส่ของประธานกรรมการสอบ รองศาสตราจารย์ ประหยัด หงษ์ทองคำ และกรรมการการสอบ รองศาสตราจารย์ อนุสรณ์ ลิ้มมณี รวมถึง เพื่อน ๆ ทุกคนที่ให้ข้อมูล และที่สำคัญให้กำลังใจในการทำอย่างดีเสมอมา

ท้ายนี้ ผู้เขียนขอขอบคุณ จัง จาก รุสไซ ที่ได้นำเอาแนวความคิดของท่านมาศึกษา ขอขอบคุณ ความล้าหน้าของเทคโนโลยี ที่ทำให้ได้ข้อมูลจากระบบอินเทอร์เน็ต จนทำให้การวิจัยนี้สำเร็จด้วยดี

หากวิทยานิพนธ์นี้จะมีคุณค่าทางวิชาการ ขอมอบความดีนี้แก่คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และคณาจารย์ทุกคนที่เป็นผู้ประสาทวิชาให้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ

บทที่

1. บทนำ.....	1
ที่มาของสภาพปัญหา.....	1
ความมุ่งหมายในการศึกษา.....	3
สมมติฐานในการศึกษา.....	4
ขอบเขตการศึกษา.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
วิธีการศึกษา.....	5
วิธีการนำเสนอ.....	5
2. ระเบียบวิธีการตีความ.....	6
การศึกษาในแนวทางประวัติศาสตร์ความคิดทางการเมือง...7	
การศึกษาในแนวทางปรัชญาการเมือง.....	8
การศึกษาในลักษณะทฤษฎีการเมือง.....	11
วิธีตีความ.....	15
ประเภทของบริบท.....	21
สรุป.....	23
3. ภูมิหลังและสิ่งแวดล้อมของ จัง จาก รุสโซ.....	25
เหตุการณ์การเมืองและเศรษฐกิจของประเทศฝรั่งเศส	
ในศตวรรษที่ 17-18.....	32
4. วิเคราะห์แนวความคิดของรุสโซ.....	47
สภาวะธรรมชาติของมนุษย์.....	51

สังคมแบบใหม่ของรัฐไซ.....	62
องค์อธิปัตย์ผู้ใช้พลังร่วม.....	63
ที่มาของแนวความคิดและหลักที่จะใช้ในการปกครองของ องค์อธิปัตย์.....	65
กลไกในการปกครองของรัฐไซ.....	70
การให้ราษฎรทุกคนมาประชุมหารือเรื่องกิจการบ้านเมือง เป็นเรื่องเพื่อฉันหรือไม่?.....	78
เสรีภาพและความเสมอภาค.....	79
บทวิเคราะห์แนวความคิดของรัฐไซ.....	82
5. เจตจำนงร่วมของรัฐไซ.....	106
6. บทสรุป.....	150
ข้อเสนอแนะ.....	161
รายการอ้างอิง.....	163
ประวัติผู้เขียน.....	166